

RIIGIKANTSELEI

Elering AS

Teie: 05.06.2026
Meie: 12.06.2026
nr 7-2/26-01098-4

Vastuskiri

Olete 05.06.2026. a esitanud Riigikogule arvamuse Riigikantselei ettevalmistatud korrakaitseseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) eelnõu kohta, mis on Riigikogu menetluses (902 SE) ning millele arvamuse esitamise tähtaeg oli 27.05.2026. a.

Kuivõrd Elering AS-i arvamus puudutab eelnõu rakendusküsimusi, siis edastas Riigikogu teie arvamuse Riigikantseleile. Olete samasisulise arvamuse juba ka Riigikantseleile esitanud 06.04.2026. a, kuid vastame teile käesoleva kirjaga uuesti.

Toote esile järgmised murekohad:

1. Mehitamata õhusõidukitest (MÕS) tuleneva ohu reaalne kaitse riigikaitseobjektidele (RKO) tekib olukorratundlikkuse (integreeritud, mitmekihiline, tsentraalne) ja ohu automatiseeritud neutraliseerimise (sekundite jooksul) kaudu. Ohu automatiseeritud neutraliseerimine tähendab olemuslikult kineetilise jõu kasutamist ning seda ka tiheasustusega piirkondades. Sellise vastutuse ettevõtetele panemine ei ole proportsionaalne ega kuluefektiivne olukorras, kus vastavat võimekust arendatakse samal ajal välja nii Kaitseväes kui ka Politsei- ja Piirivalveametis (PPA).
2. Elering AS-i ettepanek on, et RKO-de valdajad soetavad ja hooldavad RKO-de kaitseks paigaldatavaid seire- ja tõrjeseadmed, kuid Kaitsevägi ja PPA opereerivad vastavaid seadmeid ning tagavad seeläbi RKO-de kaitse õhust MÕS-ide vastu. Eestis peab olema kehtestatud regulatsioon, kus MÕS-e tohib lennutada vaid vastava loa alusel ehk kõikidel MÕS-idel peab olema olemas ja sisse lülitatud identifitseerimise kood (Remote ID). Kõik sisse lülitamata identifikaatorita MÕS-id on ebaseaduslikud ja nende lennutamine peab olema süütegu.
4. RKO-de (ja ka elutähtsa teenuse osutamiseks kasutatava taristu) ümber tuleb kehtestada geograafiline ala nn droonikuppel, milles autoriseerimata sisenemist käsitletakse vahetu ohuna ning MÕS neutraliseeritakse. RKO geograafilisse alasse drooniga sisenemine tuleb sätestada süüteona.
5. Arvestades ohu iseloomu ja taristu haavatavust, ulatusliku seire ja surmava jõu kasutamise õiguslikku riivet, samuti usutava MÕS-ide seire- ja tõrjelahenduse automatiseeritud iseloomu, peab RKO-de drooniseire- ja -tõrjesüsteem olema ülesse ehitatud tsentraliseerituna.

Selgitame, et eelnõu ei näe ette lahendust, mille kohaselt riigiasutused (Kaitsevägi ja Politsei- ja Piirivalveamet) võtaksid üle riigikaitseobjektide seire- ja tõrjeseadmete igapäevase opereerimise. Eelnõu lähtub objektipõhisest vastutusmudelist, mille kohaselt on seire- ja tõrjesüsteemide soetamine, paigaldamine ning hooldus objekti valdaja valik.

Kui tegemist on eeldatavalt sõjalise või sõjalise mehitamata õhusõidukiga, reageerib esimesena Kaitsevägi, tsiviil-MÕS-i korral PPA. Eelnõu võimaldab Kaitseväel edasilükkamatu pädevuse alusel reageerida tsiviil-MÕS-ile, PPA kui üldkorrakaitseorgan saab kehtiva korrakaitseaduse (KorS) kohaselt reageerida avaliku korra kaitseks eeldatavalt sõjalisele ja sõjalisele MÕS-ile. Selline mõlema võime reageerimise võimalus on oluline, sest nii saab reageerida see võime, kes on lähim.

Politsei- ja Piirivalveamet on rahuajal esmane reageerija ja menetleja ning tema roll on eelkõige reageerimine, järelevalve ja nõustamine, mitte kõigi objektide tehniline opereerimine. Kaitsevägi osaleb vastavalt olukorrale, eelkõige sõjalise ohu või sõjaseisukorra korral. Eelnõu ei näe ette, et kõikide riigikaitseobjektide kaitse toimuks PPA või Kaitseväe otsese osalusega, kuid vastavad kokkulepped asutuste ja konkreetsete objektivaldajate vahel on võimalikud. Ühtlasi näeb kehtiv regulatsioon ette, et riigikaitseobjektide kaitseks on võimalik kaasata täiendavaid jõude vastavalt olukorrale.

Seire- ja tõrjeseadmete valik ning võimekuse kujundamine toimub koostöös pädevate asutustega. Politsei- ja Piirivalveamet nõustab seire- ja tõrjeseadmete hankimisel, Kaitsevägi annab vajaduse korral sisendi ning täiendavate võimekuste (nt elektrooniline tõrje) puhul kaasatakse ka teised pädevad asutused.

Mis puudutab ettepanekut kehtestada nõue, et kõik mehitamata õhusõidukid peavad olema varustatud ja aktiivse kaugidentimise (Remote ID) lahendusega ning vastasel juhul käsitatavad ebaseaduslikena, selgitame, et oleme esitanud Riigikogule muudatusettepanekud, millest ettepaneku nr 9 eesmärk on, et oleks võimalik MÕS siduda tema käitajaga. Siinjuures on oluline, et see kohustus on vaid siis, kui mehitamata õhusõiduki käitamisel tuleb komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa A ja B osa kohaselt kasutada aktiveeritud ja ajakohastatud otsese kaugidentimise süsteemi. Kuivõrd kõigil MÕS-idel ei pea olema kaugidentimise süsteem, siis neile Remote ID kohustus ei laiene.

Täiendavalt tuleb arvestada, et mitte kõik droonid ei ole kooperatiivsed (st ei edasta Remote ID signaali), mistõttu ei saa õhuruumi turvalisust tagada üksnes identifitseerimisnõuete kaudu. Seetõttu on eelnõu eesmärk luua laiem seire- ja tõrjevõimekus, mis võimaldab reageerida ka mittekooperatiivsetele ja ebaseaduslikele droonidele.

Geograafiliste piirangualade kehtestamine on võimalik ning neid saab vajaduse korral määrata ka laiemalt kui üksnes objekti vahetu territoorium. Samas ei ole põhjendatud anda seda õigust automaatselt kõigile elutähtsa teenuse osutajatele (ETO) või RKO-dele – piirangud peavad lähtuma konkreetsest riskihinnangust.

Eelnõu ei piira seire- ja tõrjesüsteemi ülesehitamist tsentraliseerituna, samas eelnõu ka ei eelda seda. Praegu on otsustatud, et seiramine ja tõrjumine toimub mitmekihiliselt.

Veel toote esile järgmist:

1. Ligipääs objektist sõltumatule andmestikule

RKO-de kaitsmiseks ja MÕS-ide tuvastamiseks on vajalik seire ehk RKO perimeetrist kümnete kilomeetrite kaugusele ulatuvalt informatsiooni kogumine ja objektide tuvastamine heli, videopildi, raadioside, MÕS-i protokollide ja aktiivradarite informatsiooni

analüüsimisega. Tegemist on ulatusliku andmete kogumisega, sh eraõiguslike juriidiliste isikute ja eraisikute suhtes, kes on andmesubjektid. Eelnõu ega ka planeeritavad rakendusaktid ei selgita täpselt, milline on sellise seire konkreetne ulatus, ja analüüsitud ei ole ka seire mõjusid ja kaasnevaid riske. Samuti puudub analüüs selle kohta, kas selline andmete analüüs on põhiseaduspärane ning muu hulgas kooskõlas andmekaitseõuetega.

RKO-de omanikud eraõiguslike juriidiliste isikutena (nt Elering AS) on kohustatud oma tegevuses järgima andmekaitseõudeid ning igasugune seire väljaspool objekti katastriüksuse piire on potentsiaalne isikuandmete kaitse nõuete rikkumine ja isiku põhiõiguste riive. Edastatud eelnõu eeltoodud riske ei maanda ega anna hinnangut, kas seire eesmärk kaalub üles põhiõiguste riive. MÕS-ide tõrjumiseks seire teostamine on ulatuslik ning isegi juhul kui eraõiguslikule juriidilisele isikule pannakse kohustus sellist seiret teostada RKO turvaplaanis, siis võib seire reaalne teostamine takerduda andmekaitseõuete rikkumisse (mis on muu hulgas seire teostaja jaoks oluline finantsrisk).

Lisaks eeltoodule ja vajadusele selgitada seire ulatust tuleb läbi hinnata ka andmetele ligipääsu küsimusi. Ebamõistlik on võimaldada seireandmete töötlemist mitmetel isikutel, kuna see suurendab andmete väärkasutuse riski.

Eeltoodust lähtuvalt peaks selliste andmete töötleja olema eelkõige täidesaatva riigivõimu institutsioon ja seda tsentraliseeritult. Seireandmestiku koosseisu ja ulatust tuleb analüüsida ning seireandmestikuga kogutava andmestiku peatöötleja peab olema PPA/Kaitseväge.

Riigikantselei selgitab, et RKO valdaja/turvaettevõtte seirab, aga ei tuvasta; isikuandmete töötlemine ei ole RKO valdaja/turvaettevõtte ülesanne, ülesanne on seiramine. Isikuandmete töötlemine võib esineda Kaitseväge ja PPA poolt MÕS-ide tuvastamise käigus. RKO valdaja seirepildile ilmuvad märged lendavate objektide kohta, mis RKO suunas liiguvad.

Kui RKO valdaja/turvaettevõtte poolse oma objekti kohal oleva õhuruumi seiramise käigus peaks seirepildile ilmuma miski, mis võimaldab kellegi tuvastamist, on see analoogne nagu RKO territooriumi valveks üles seatud videokaameratega ehk kohaldub üldine isikuandmete kaitse regulatsioon.

RKO valdaja/turvaettevõtte poolne oma objekti kohal oleva õhuruumi seire võib minna tema territooriumi piires mõningal määral välj.a Näiteks kui RKO-l on ka raadioside piiramise õigus, siis see ei piirdu ainult territooriumiga. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) esitatavas taotluses saab põhjendada ka territooriumist mõnevõrra kaugemal raadioside piiramist. Sellekohase loa annab ja riskid hindab TTJA.

Vabariigi Valitsuse määruse „Riigikaitseobjekti kaitse kord“ § 7(1) reguleerib isikuandmete töötlemist kaitseabinõude kohaldamisel.

2. Tõrjega kaasnevad kahjud

Toote esile, et iga turvasüsteem, nii ka MÕS-ide kaitse, on mitmekihiline ning hõlmab lisaks ehituslikele meetmele ka elektroonilisi ja kineetilisi vahendeid. Võttes arvesse MÕS-ide võimekust, tuleb efektiivse süsteemi ehitamisel lähtuda eeldusest, et süsteem peab olema automaatne. Kuna reaalses elus esineb seiresüsteemidel teataval määral valepositiivseid häiresignaale ning ka inimlikust faktorist tulenevalt ei ole võimalik kõiki valepositiivseid korrektselt hinnata, on võimalik tõrjesüsteemide käivitumine ka otsese ja vahetu ohu puudumisel. Võttes arvesse, et tõrjel kasutatakse kineetilist jõudu, võib see endaga kaasa tuua

ulatusliku varalise, keskkonna- ja/või inimkahju tekkimise. Kahju tekkimise suurus ja tõenäosus on otseselt seotud ohu tõrjumise asukohaga.

Esitatud eelnõu ei arvesta üldse kahjudega, mis võiksid tekkida, kui MÕS-ist tuleneva ohu tõrjumisel neutraliseeritakse MÕS tiheasustusega alas. Lisaks on hindamata kahjude hüvitamise olukord juhul, kui kahju tekib turvafirmade reaktsiooni alusel (milleks eelnõuga alus luuakse). Samuti võivad turvafirmad sellise riski ja juriidilise ebaselguse olemasolu korral välistada lepingulise koostöö RKO omanike või ETO-dega või muuta lepingutingimused ETO-de suhtes ebamõistlikuks.

Oluline on mõista, et praegu on turvafirmadel eelkõige õigus isikuid peatada ja neid kinni hoida kuni täidesaatva riigivõimu saabumiseni. Kineetilise jõu kasutamine on oluline muudatus praeguses käsitluses. Eelnõuga ei looda probleemidele terviklikku ja läbimõeldud lahendust, vaid tekitatakse osaliste paljususega kaasnev maandamata risk, et seire- ja tõrjesüsteemi ebakompetentse kasutamise ja andmete väära tõlgendamisega kaasnevad kahjud kolmandate isikute tervisele, varale, õigustele, andmetele ja turvatundele.

Näiteks: RKO valdaja seiresüsteem tuvastab RKO poole kiirelt liikuva ohu ning automaatne süsteem saadab välja 3 kaitsedrooni, et tekkinud oht neutraliseerida. Tegelikult on tuvastatud lendav ese lind. Väljasaadetud kaitsedroonid põrkavad linnuga 300 m kaugusel RKO-st kokku. Seejärel kukuvad droonide tükid koos linnu surnukehaga maapinnal asuvale inimasustusele, tekitades inimvigastusi (või ka surmavaid tagajärgi) ning kahju isikute varale.

RKO kaitseks kineetilise jõu kasutamine rahuajal peab olema ainult julgeolekuasutuste diskretsioon ja õigus.

Selgitame, et MÕS tekitatud kahjude suhtes rakendub üldine vastutuse regulatsioon - kui reageerib riik, siis riigivastutuse seadus, kui reageerijaks on erasektor, siis võlaõigusseadus. Kui MÕS-i maanduma sundimise ala/objekti kohal ei olnud lennutamise piiranguid kehtestatud, lennutajal oli luba (kui see oli vajalik) ja riik kasutas MÕS-i alla toomisel jõudu, siis on üldreegel, et kui riik lasi drooni alla õiguspäraselt, siis hüvitamist ei toimu. Kui eespool kirjeldatud olukorras tekkis siiski kolmandatele isikutele kahju, saab selle hüvitamist nõuda drooni lennutaja käest. Kui lennutajal on kindlustusleping, siis hüvitab kahju kindlustus, kuid kindlustus on kohustuslik vaid teatud tingimustele vastavate MÕS-ide puhul.

Muu kahju hüvitamine on sätestatud võlaõigusseaduses. Kahju hüvitamise ja MÕS-idel kohustusliku kindlustuse olemasolu analüüsitakse täiendavalt lennundusseaduse revisjoni käigus.

Täiendavalt märgime, et eelnõu ei käsitle MÕS-ivastaseid süsteeme iseseisvalt toimivate automaatsete lahendustena, vaid nende kasutamine peab tuginema riskianalüüsile ning olema kirjeldatud turvaplaanis. Sealjuures tuleb hinnata ka valepositiivsete tuvastuste riski ning tõrjemeetmete võimalikke kõrvalmõjusid, sh kahju tekkimise riski tiheasustusega aladel, ning kavandada asjakohased maandamismeetmed. Kineetilise jõu kasutamine ei ole piiramatu ega automaatne, vaid peab vastama proportsionaalsuse ja vältimatu vajaduse põhimõtetele.

Samuti märgime, et ka kehtiva õiguse kohaselt on turvaettevõtjatel teatud juhtudel õigus kasutada jõuvahendeid, sh näiteks sileraudset relva. Kavandatavad muudatused ei ole seega olemuslikult pretseedenditud, vaid eeldavad sarnaselt teiste jõuvahendite kasutamisega selgeid reegleid, väljaõpet ja järelevalvet. Nii turvaettevõtjatele kui ka riigiasutuste teenistujatele

nähakse ette vastav väljaõpe, pädevusnõuded ning sertifitseerimine, et tagada ülesannete ohutu ja kompetentne täitmine.

Turvafirmade tegevus peab toimuma selgelt kindlaks määratud õigusliku raamistiku alusel ning nende roll ja vastutus tuleneb nii kehtivast õigusest kui ka lepingulistest suhetest. Eelnõu ei muuda põhimõtet, et meetmete rakendamisel tuleb arvestada kolmandate isikute õiguste ja ohutusega ning vältida ebaproportsionaalseid riske.

3. Seire- ja tõrjeteenuse kvaliteet

Automaatse seire- ja tõrjesüsteemi puhul on inimese rolliks valepositiivsete tulemuste lõplik hindamine ning ebavajaliku tõrjetegevuse ennetamine. Juhtimiskeskuse operaatorite kompetents on süsteemi kriitiline osa, millest sõltub nii RKO kaitse kui ka valepositiivsete väärasest hindamisest tekkivate kahjude ennetamine. MÕS-ide seire- ja tõrjesüsteemide operaator on spetsiifiline ametikoht, mille väljaarendamine ning pidev kvaliteedi hoidmine nõuab kõrgel tasemel oskusteavet. Samuti tuleb ametikohtade mehitamisel arvestada, et tegemist on spetsiifilisi isikuomadusi omavate isikutega, kellel on ühest küljest kõrge pingetaluvus ohuolukorras tegutsemisel, aga samas ka püsivus ning vastupidavus tegeleda 99% juhtudest valepositiivsete häiretega. Tellides teenuse sisse turvateenuse osutajatelt või luues RKO valdaja enda koosseisu vastava võimekuse, hajub kompetents ning saavutame keskpärase tulemuse. Turvaettevõtetel puudub vastav oskusteave õhudomeeni riskide hindamiseks ja häiresignaalide analüüsiks ning säärase võime arendamine võib võtta aastaid, omamata sisulist ülevaadet teenuse arendamise kvaliteedist. Tsentraliseeritud süsteemis töötavad inimesed puutuvad kokku suurema hulga juhtumitega ning seeläbi tõuseb ka nende kvaliteet ja kompetents.

Seire- ja tõrjeteenuse kvaliteet on tsentraliseeritud süsteemis kõrgem kui detsentraliseeritud arhitektuuriga.

Vastuseks teile märgime, et välja töötatakse seireseadmete standardit, millest kõik, sh RKO valdajad/turvaettevõtted, lähtuvad. Automaatne teavitamise süsteem tekib 2027. aastal, seni teavitatakse RKO valdajaid muudel operatiivsetel viisidel.

4. Kuluefektiivsus

RKO-de õhudomeeni turvalisuse tagamiseks on vajalik paigaldada objektidele mitmekihiline seire- ja tõrjesüsteem. Täpne kihtide ehk tehnoloogiate arv oleneb objekti keskkonnast tulenevatest piirangutest, kuid levinud praktika kohaselt kasutatakse seiresüsteemiks näiteks Remote ID ja raadioside radarit, akustilist radarit, aktiivradarit ning elektro-optilist kaamerat. Tõrjesüsteemina on kasutusel nii elektroonilise side segaja ja spoofer kui ka kineetilist jõudu rakendavad vastudroonid. Investeeringu suurus võib ühe objekti kohta ulatada 5 miljoni euroni, millele lisandub püsikulu litsentside, hooldustööde ja ametikohtade näol. Loodavad ametikohad ei ole spetsiifiliselt elutähtsa teenuse, vaid MÕS-ide valdkonna eksperdid. Nende isikute oskusteave on võrdväärselt kasutatav nii elutähtsa teenuse osutajate kui ka Kaitseväge või mõne teisel taristu õhudomeeni julgeoleku tagamiseks.

Nii investeeringute kui ka püsikulude kohta on oluline märkida, et objektide arvu suurenedes ei kasva võrdväärselt ei investeeringute ega ametikohtade arv. Näiteks 20-40 objekti õhudomeeni kaitset on hinnanguliselt võimalik teostada samas suurusjärgus käidupersonali ja süsteemi operaatoritega. Ka keskse andmetöötlussüsteemi (C2) litsentsid ei olene tihtipeale

objektide arvust. Täiendavalt, olukorras, kus ründedroonide tehniline võimekus ja vastupanuvõime kaitsvatele tehnoloogiatele on pidevas muutuses ja arengus, on kuluefektiivsem uuendada tsentraliseeritud süsteeme.

Tsentraliseeritud süsteemis on võimalik hallata sama ressursiga suurem arv objekte ja seadmeid, mis tagab kuluefektiivse strateegia, ja areng on juhitud eelkõige sõjalistest eesmärkidest lähtuvalt.

Riigikantselei tänab seisukoha eest, võtame selle edasises rakendamises teadmiseks.

5. Seire- ja tõrjevõimekuse loomise aja- ja inimfaktor

MÕS-ide tõrjeks vajalikku kompetentsi eelnõus kirjeldatud ulatuses hetkel Eestis teadaolevalt ei ole, mistõttu tuleb kompetents nullist üles ehitada olukorras, kus nii ametkonnad kui ka regionaalsed partnerid vajavad samu inimesi/kompetentse. Eespool mainitud süsteemi ülesehitamiseks kulub RKO-de omanikel ja ETO-del hinnanguliselt 3 aastat.

Kuivõrd oht tuleneb eelkõige Venemaa Föderatsioonist või vähemal määral terroristlikest rühmitustest, siis on loetletud kompetents olemas julgeolekuasutustel, Kaitseväel ja PPA-l. Valdonna arengus on raskuskese seotud eelkõige riigikaitse ja julgeolekulise huvi ja kogemusega, mistõttu jagatakse omavahel ka rahvusvaheliselt oskusteavet. Lisaks annab tsentraliseeritud süsteemi loomine võimaluse koondada kompetentsi ühte kohta ja tagada selle ühtlane kvaliteet.

Selgitame, et sõjalise MÕS-i korral reageerib Kaitsevägi, samuti saab reageerida PPA. Kaitsevägi ja PPA vahetavad üksteisega operatiivselt seireinfot. Kuivõrd PPA ei pruugi jõuda iga objekti juurde nii kiiresti kui vaja, siis seetõttu võimaldab eelnõu ka RKO valdajatel ise ennast kaitsta. See on vajalik, et ükski kriitiline objekt ei jääks kaitseta.

6. Vahetu oht, eeldatavalt sõjaline droon ja geograafiline ala

Eelnõuga defineeritakse ohtu läbi järgnevate mõistete:

- Vahetu oht;
- Vahetu oluline oht;
- Kõrgendatud oht;
- Eeldatavalt sõjalise otstarbega mehitamata õhusõiduk.

Võttes arvesse MÕS-ile omast liikumise kiirust ning trajektoori, ei ole võimalik eelnõus käsitletud sõiduki ohtlikkust hinnata väljatoodud mõistete kaudu. Väljatoodud mõisted võimaldavad mitmeti tõlgendamist nii aktiivse ohu hindamisel kui ka hilisemal tõendamisel. Näiteks, kas MÕS-iga luureandmete kogumine on oht ja kas kaameraga droon kannab endas seetõttu RKO vahetus läheduses viibides sõjalist otstarvet? Eelnõu käsitus on segadust tekitav nii RKO valdaja kui ka MÕS-i piloodi vaatest, kuigi mõlemad osalised vajavad selgelt ja üheselt mõistetavat tõlgendamist. Ohu hindamisel tuleb arvestada, et lendava objekti tuvastamine, identifitseerimine, klassifitseerimine ja tõrjumine peab terves tegevuste jadas toimuma automatiseeritud süsteemi poolt loetud sekundite jooksul.

MÕS-i ohtlikkus ja selle hindamise kriteeriumid peavad olema kõikidele osalistele üheselt mõistetavad ning erineva käsitluse võimalust minimeerivad. Ohtlik MÕS on see sõiduk, mis rikub kehtestatud reegleid. MÕS on ohtlik, kui tal puudub identifikaator (Remote ID) või kui ta viibib lennupiiranguga geograafilises alas.

Selgitame, et Remote IDga seoses täiendati Riigikogus eelnõu järgmiselt:

„Kui mehitamata õhusõiduki käitamisel tuleb komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa A ja B osa kohaselt kasutada aktiveeritud ja ajakohastatud otsese kaugidentimise süsteemi, peab kaugidentimise süsteemi olema sisestatud selle mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja registreerimisnumber.“.

Kui MÕS-idel on EL määrusest tulenev kohustus kasutada kaugidentimise süsteemi, peavad need MÕS-id selle siduma käitaja registreerimisnumbriga. Kui käitatakse MÕS-i, mille kaugidentimise kasutamise süsteemi kohustust ei ole, ei pea seda kohustust täitma. See tähendab, et uut kohustust see norm käitajale kaasa ei too.

Nõuete rikkumisega seoses täiendati eelnõu Riigikogus selliselt, et juriidiliste isikute karistumäär tõsteti 12 000 eurolt 400 000 eurole.

Karistusseadustiku (KarS) § 47 lg 1 esimese lause kohaselt võib kohus või kohtuväline menetleja väärteo eest kohaldada rahatrahvi üks kuni kolmsada trahviühikut. KarS § 47 lg 2 sätestab, et juriidilisele isikule võib kohus või kohtuväline menetleja väärteo eest kohaldada rahatrahvi 100 – 400 000 eurot. Muudatusega tõstetakse juriidilise isiku karistumäära KarS-is sätestatud maksimumini – 400 000 euron. Muudatus puudutab kahte lennundusseaduse koosseisu:

§ 60(53). Mehitamata õhusõiduki süsteemi kaugpiloodi poolt mehitamata õhusõiduki käitamisnõuete rikkumine ja § 60(54). Mehitamata õhusõiduki süsteemi juhtimine kaugpiloodi pädevuseta isiku poolt.

7. Geograafilise ala suurus ja tähendus

Vabariigi Valitsuse korraldus „Lennupiirangud õhusõidukitele ja geograafilised alad mehitamata õhusõiduki lendamise piiramiseks“ kehtestab, et riigi julgeoleku või avaliku korra tagamise eesmärgil võib kehtestada kuni 50 m ohutusala objekti kaitseks. See tähendab, et näiteks kiirusel 150 km/h on drooni lennuaeg ohualast objektini 1,2 sekundit, mis ei ole ilmselgelt piisav aeg ohu tõkestamiseks. Vajalik geograafiline ala, milles lendamine on lubatud vaid eriloaga, peab olenevalt objektist ulatuma (sarnaselt mitmete EL riikide TSO-de näitel) mitme kilomeetri kauguseni RKO perimeetrist. See ala on vajalik ühest küljest seiresüsteemi haldajale reageerimiseks, aga ka rakendatavate kaitsemeetmete mõju avaldamiseks. Isegi kui ideaalses olukorras toimub tõrjumine 50 m kaugusel, jõuab ründedroon siiski terviku või purunenud tükkidena ründeobjektini ning võib endaga kaasa tuua planeeritud kahjud.

RKO geograafiline ala tuleb määrata ELi parimat praktikat arvestades. Arvestada tuleb ohu iseloomuga ning geograafiline ala peab olema kehtestatud vastavalt objektile ja selle eripärasid arvestava raadiusega (eeldatavasti kilomeetrites, et oleks võimalik MÕS-ile reageerida, arvestades viimase liikumise kiirust).

Selgitame, et geograafiliste piirangualade kehtestamine on võimalik ning neid saab vajaduse korral määrata ka laiemalt kui üksnes objekti vahetu territoorium. Kliimaministeeriumis on praegu ettevalmistamisel Vabariigi Valitsuse korraldus, millega kehtestatakse geograafilised alad ning mida on plaanis arutada Vabariigi Valitsuses juulikuus. Kõnealuse korralduse menetlemise raames kaasatakse ka Elering AS.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets

Riigisekretär